

Zpravodaj CIP EQUAL

květen 2007

Obsah

- 1 Současná situace v ČR
- 1 Dodatečná výzva pro Akci 3
- 2 Druhá etapa průběžného
hodnocení CIP EQUAL
- 2 Přehled akcí
- 4 Projekty pod lupou
- 5 Zajímavé výstupy projektů
- 5 Novinky z EU
- 6 Informace z NTS
- 7 ESF forum
- 7 Zákon o sociálních službách

Současná situace v ČR

Na začátku května 2007 je do Akce 2 a 3 Programu Iniciativy Společenství EQUAL (CIP EQUAL) zapojeno 54 rozvojových partnerství. Projekty v této chvíli vyvíjejí, testují a v praxi ověřují nové postupy. Dále probíhá šíření a prosazování osvědčených výstupů do relevantních politik a praxí souvisejících s trhem práce a sociální integrací. Některé projekty avizují ukončení projektových aktivit již v tomto roce. Převážná většina projektů však bude končit své aktivity až v roce 2008.

V současné době rovněž probíhá vyhodnocování nových žádostí předložených v rámci dodatečné výzvy pro Akci 3, ve které mohly jak stávající, tak nově vytvořená rozvojová partnerství zažádat o finanční prostředky na diseminační a mainstreamingové aktivity.

Dále probíhají setkání a intenzivní práce na úrovni národních tematických sítí. Národní tematické sítě jsou užitečnou platformou pro diskuzi mezi zástupci projektů a experty z dané oblasti.

Dodatečná výzva pro Akci 3

Dne 28. února 2007 byla vyhlášena dodatečná výzva pro Akci 3. V rámci této výzvy je k dispozici k rozdělení 119 039 238 Kč. Výzva je určena nejen pro stávající rozvojová partnerství zapojená do Akce 2 a 3, ale také pro nově vytvořená partnerství. Subjekty žádající o prostředky v rámci dodatečné výzvy mohou získat finanční podporu pro diseminační a mainstreamingové aktivity, jakými jsou například vyhodnocování inovativních řešení a nástrojů pro potírání diskriminace na trhu práce, porovnávání dosažených výsledků s výsledky stávajících přístupů uplatňovaných v ČR či v jiných členských státech EU, rozšiřování inovací mezi další relevantní instituce či propagování a přenos získaných výstupů a dobrých zkušeností.

Dne 19. března byl řídicím orgánem a národní podpůrnou strukturou zorganizován seminář zaměřený na dodatečnou výzvu, na kterém byli zájemci o dodatečné prostředky informováni například o tom, jak vyplnit elektronický formulář žádosti o podporu či o tom, jakým způsobem budou žádosti hodnoceny. Termín pro podání žádostí byl 30. březen 2007 do 17:00.

V současné době probíhá hodnocení 41 žádostí, které byly v rámci této dodatečné výzvy předloženy. Výsledky tohoto hodnocení budou známy na přelomu května a června, kdy budou žadatelům zaslány dopisy o výsledcích hodnocení. Bližší informace k dodatečné výzvě naleznete také na stránkách www.equalcr.cz.

Druhá etapa průběžného hodnocení CIP EQUAL

Druhá etapa průběžného hodnocení Programu Iniciativy Společenství EQUAL probíhala v období květen-prosinec 2006. Tato etapa hodnocení byla realizována společnostmi Euro Service Group s.r.o., Auditcom s.r.o. a Internuncia o.p.s. Evaluátoři se při hodnocení zaměřili na následující oblasti – výsledky a dopady prvního kola Iniciativy Společenství EQUAL, implementační a monitorovací systém pro Akci 2 a 3 CIP EQUAL, hodnocení jednotlivých principů CIP EQUAL či například šíření dobrých zkušeností výstupů projektů a jejich zavádění do praxe.

V rámci této etapy evaluace se dne 30. listopadu 2006 konal seminář „Inovativní produkty prvního kola Iniciativy Společenství EQUAL“. Cílem bylo prezentovat a identifikovat příklady dobré praxe u projektů realizovaných v prvním kole Iniciativy Společenství EQUAL v České republice. Na tento seminář byli pozváni i představitelé projektů realizovaných v prvním kole, kteří seminář hodnotili jako dobrou příležitost pro sdílení zkušeností z realizace svých projektů a pro získání informací o druhém kole Programu.

S ohledem na prosazování principů Iniciativy Společenství EQUAL do programů realizovaných v rámci nového programového období 2007 - 2013 byl 7. února 2007 zorganizován diseminační seminář pro členy pracovní skupiny pro přípravu Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost. Do této skupiny jsou na základě partnerského principu zapojeni zástupci různých resortů, sociální partneři i zástupci místní samosprávy. Tohoto semináře se zúčastnil i zástupce Evropské komise. Po prezentacích měli účastníci semináře možnost diskutovat právě nad problematikou přenosu principů Iniciativy Společenství EQUAL do nových programů. Závěrečná zpráva druhé etapy průběžného hodnocení CIP EQUAL je k dispozici na stránkách www.equalcr.cz.

Přehled akcí

Přehled uskutečněných akcí

Výroční konference národních tematických sítí, 24. listopadu 2006

Dne 24. listopadu 2006 se uskutečnila pod názvem „Příklady úspěšného čerpání a spolupráce projektů spolufinancovaných z Evropského sociálního fondu“ výroční konference národních tematických sítí (NTS). Konference se zúčastnilo více než 180 zástupců rozvojových partnerství, expertů NTS, veřejných institucí a médií, včetně několika zahraničních hostů.

Výroční konference národních tematických sítí se zúčastnilo více než 180 zástupců RP a expertů.

S úvodní řečí vystoupili vrchní ředitelka sekce pro oblast Evropské unie a mezinárodních vztahů MPSV Blanka Elfmaková a zástupce Evropské komise Pavel Pinkava. V další části programu zástupci jednotlivých NTS prezentovali mainstreamové strategie sestavené za účelem prosazování a šíření projektových výstupů. Na konferenci vystoupili také zástupci britské národní podpůrné struktury CIP EQUAL, Barbara Orthodoxou, a britského řídicího orgánu CIP EQUAL, Will Thompson. Celkový ohlas byl velmi pozitivní. Účastníci ocenili zejména prezentace devíti projektů, které probíhaly po celý den v předsálí konferenční místnosti. Pozitivně byla rovněž hodnocena účast zahraničních hostů a jejich vystoupení.

Evaluační seminář, 23. - 25. listopadu 2006

Ve dnech 23. až 25. listopadu 2006 se v Praze konal mezinárodní EQUAL evaluační studijní seminář pod záštitou Evropské komise v partnerství s řídicím orgánem Programu Iniciativy Společenství EQUAL v České republice. Celkem se semináře zúčastnilo 56 účastníků.

První den semináře proběhl ve formě společného zasedání, na kterém byly prezentovány výsledky a zkušenosti z evaluací Programů Iniciativy Společenství EQUAL v různých členských státech EU. Současně byl v úvodu představen navazující mezinárodní projekt řídicího orgánu CIP EQUAL v ČR s názvem „Mezinárodní EQUAL expertní síť evaluačních pracovníků“, jehož druhá fáze byla na semináři oficiálně zahájena a účastníci semináře byli pozváni k zapojení se do EQUAL expertní evaluační sítě.

Činnost mezinárodní EQUAL expertní evaluační sítě bude probíhat v rámci zřízeného online fora Evropského sociálního fondu v České republice, které bylo rovněž na úvod semináře představeno. Druhý den byli účastníci rozděleni do tří pracovních skupin: evaluátorů, koordinátorů evaluací ESF a pracovníků řídicích orgánů CIP EQUAL. Třetí a poslední den semináře byly prezentovány výsledky z pracovních skupin jednotlivými moderátory. Výstupy semináře včetně všech prezentací jsou přístupné na online fóru Evropského sociálního fondu v České republice (ESF forum) na adrese <http://forum.esfcr.cz>. Evropská komise rovněž zveřejnila článek o konání a výstupech semináře na svých oficiálních stránkách <http://ec.europa.eu>.

Seminář „Implementace principů Iniciativy Společenství EQUAL na úrovni rozvojových partnerství v období 2006 – 2008“

Seminář se zaměřením na implementaci základních principů CIP EQUAL proběhl dne 26. února 2007. Seminář navazoval na závěrečnou zprávu druhé etapy průběžného hodnocení CIP EQUAL, která obsahovala doporučení, jak dále zlepšit implementaci základních principů CIP EQUAL, a to směrem k řídicímu orgánu, národní podpůrné struktuře a rozvojovým partnerstvím. Veškeré prezentace z tohoto semináře jsou k dispozici na www.equalcr.cz.

Seminář „Sebehodnocení projektů v rámci CIP EQUAL“

V rámci druhé etapy evaluace CIP EQUAL zorganizoval externí evaluátor CIP EQUAL na zadání řídicího orgánu CIP EQUAL seminář k sebehodnocení rozvojových partnerství. Tento seminář obsahově navázal i na on-line evaluační platformu pro poradenství rozvojovým partnerstvím v otázkách sebehodnocení, která byla rovněž evaluátorem zřízena.

Seminář se uskutečnil v Ostravě dne 27. března 2007 a byl realizován populární formou workshopu. Seminář měl velice pozitivní ohlas ze strany zástupců projektů. Platforma k sebehodnocení rozvojových partnerství byla po ukončení projektu druhé etapy hodnocení CIP EQUAL přesunuta na stránky [ESF fora](#), kde je neustále možné účastnit se diskuse a zasílat podněty a dotazy k této problematice.

V Praze se konal mezinárodní EQUAL evaluační studijní seminář pod záštitou Evropské komise.

V rámci druhé etapy evaluace CIP EQUAL zorganizoval externí evaluátor na zadání řídicího orgánu CIP EQUAL seminář k sebehodnocení rozvojových partnerství.

Seminář „Gender Mainstreaming“

Dne 2. května 2007 proběhl seminář k průřezovému tématu CIP EQUAL gender mainstreaming, kterému je věnována v rámci implementace CIP EQUAL mimořádná pozornost. Na tomto semináři vystoupili zástupci MPSV a experti zabývající se touto otázkou v rámci jednotlivých rozvojových partnerství. Účastníci semináře měli možnost diskutovat nad danou problematikou.

Do diskuse k gender mainstreamingu je možné se zapojit opět v rámci ESF fora v rámci samostatného klubu k této problematice. Prezentace ze semináře jsou k dispozici na www.equalcr.cz.

Přehled plánovaných akcí

- Seminář validace dobré praxe, který proběhne 29. května 2007.
- Je připravován seminář k ukončování projektů, který by se měl uskutečnit ve třetím čtvrtletí roku 2007.

Projekty pod lupou

Ve sloupku projekty pod lupou tentokrát přinášíme stručný pohled na dvě rozvojová partnerství, která se zaměřila na znevýhodněné skupiny na trhu práce vymezené na základě věku. Prvním je projekt „Podpora celoživotního učení a rovných příležitostí na trhu práce pro pracující nad 50 let“, který se zaměřuje na uplatnění seniorů na trhu práce. Druhým je pak projekt „Tvá budoucnost“, který naopak obrátil svoji pozornost na osoby mezi 15-25 lety.

Projekt: Podpora celoživotního učení a rovných příležitostí na trhu práce pro pracující nad 50 let

Příjemce podpory: EXPERTIS PRAHA, spol. s r.o.

Rozpočet: 10 051 600 Kč

Projekt se zaměřuje na podporu uplatnění osob na trhu práce pro osoby nad 50 let ve Středočeském kraji. Rozvojové partnerství „Třetí kariéra“ tvoří vedle příjemce Expertis Praha šest partnerů, mezi kterými je například Škoda Auto, agentura STEM či Vysoká škola ekonomická v Praze. V rámci projektu byl realizován průzkum situace ve firmách a zmapovány byly také osobní i profesní požadavky cílové skupiny. V současné době probíhá ověřování dvou metodik, které byly sestaveny na základě výsledků průzkumu. První metodikou je příručka určená zaměstnavatelům a HR manažerům a zaměřuje se na to, jak nejlépe využít potenciál zaměstnanců nad 50 let. Druhým dokumentem je příručka určená zaměstnancům a jejím cílem by v první řadě mělo být posílení jejich motivace.

Webová stránka: <http://www.expertis.cz>

Kontaktní údaje:

Kateřina Dobiášová, katerina.dobiasova@expertis.cz, +420 739 091 448

*Příručka určená
zaměstnavatelům a HR
manažerům se zaměřuje
na to, jak nejlépe využít
potenciál zaměstnanců
nad 50 let.*

Projekt: Tvá budoucnost

Příjemce podpory: Vyšší odborná škola DAKOL a Střední škola DAKOL, o.p.s.

Rozpočet: 32 033 153 Kč

Projekt „Tvá budoucnost“ se snaží pomoci mladým nezaměstnaným lidem s nízkou kvalifikací ve věku 15 – 25 let v jejich návratu do vzdělávání a na trh práce. Zájemcům z řad nezaměstnaných se nabízí možnost si zdarma zvýšit svou kvalifikaci v jednom ze vzdělávacích programů jako je šička, svářeč, řidič, malíř, povrchová úprava interiérů, montér suchých staveb, provoz domácnosti, ošetřovatel, ale také v oblasti gastronomických služeb, podnikání, práce s PC a ústní a písemné komunikace. Účastníci programů budou také moci získat nové pracovní zkušenosti v rámci odborné praxe ve spolupráci s místními zaměstnavateli.

V projektu byla vytvořena Integrační centra v Karviné, Havířově a Mostě, která působí jako informační a poradenská centra. V Integračních centrech pod heslem „mladí mladým“ pracují studenti vysoké a vyšší odborné školy, kteří jsou připraveni poradit nejen ve výběru vzdělávacího programu vytvořeného v rámci projektu, ale také v orientaci na trhu práce. Studenti pracující v Integračních centrech tvoří sekundární cílovou skupinu a získávají zde svou praxi, která jim usnadní rozjezd kariéry.

Webová stránka: <http://www.rpbudoucnost.cz>

Kontaktní údaje:

Ing. Petra Kantorová, kantorova.petra@dakol-karvina.cz, +420 595 391 477,

Informace o dalších projektech spolu s kontaktními údaji jsou zveřejněny na www.equalcr.cz, kde je k dispozici aktuální verze popisu jednotlivých projektů.

Zajímavé výstupy projektů

- Byly vydány 2 publikace na téma rovných příležitostí mužů a žen - Studie nákladů a zisků rovných příležitostí žen a mužů: dobrá, nebo špatná investice? a Rovné příležitosti jako společenská odpovědnost firem.
- V rámci projektu Kompetence pro trh práce se doposud uskutečnilo 24 třídních tréninků na rozvoj 8 kompetencí.
- Již 11 osob se zkušeností s drogovou závislostí našlo pracovní uplatnění v Café Therapy, sociálním podniku projektu příjemce Fokus Praha.
- V lednu 2007 spustilo svoji činnost 5 kontaktních míst Benefit, které budou v rámci jihočeského kraje sloužit jako poradenská a informační místa pro začínající podnikatele.

Již 11 osob se zkušeností s drogovou závislostí našlo pracovní uplatnění v Café Therapy, sociálním podniku projektu příjemce Fokus Praha.

Novinky z Evropské Unie

Databáze produktů EQUAL

Na stránkách Evropské komise byla spuštěna „Databáze produktů EQUAL“. Jedná se o databázi produktů, které byly vyvinuty na základě spolupráce mezinárodních partnerství. Přes sto produktů, které databáze v současné době obsahuje, bylo z větší části vybráno řídicími orgány jednotlivých zemí.

V databázi je možné vyhledávat dle tématických skupin, jakými jsou například celoživotní vzdělávání, sociální podniky či zapojení žen na trh práce. Uveřejněné produkty jsou nejrůznějšího druhu – od tréninkových programů, přes odkazy na interaktivní stránky až po odborné studie. O tom, že snahou autorů databáze je vytvořit aktivní banku dobré praxe na evropské úrovni, svědčí i skutečnost, že databáze bude průběžně doplňována o nové výstupy projektů.

O českých NTS v evropském Newsletteru

Článek v nejnovějším, čtvrtém vydání evropského Newsletteru připomněl výroční konferenci NTS, která se uskutečnila v prostorách společnosti PwC 24. listopadu 2006 a která poskytla národním tématickým sítím prostor pro prezentaci svých inovativních výsledků. Konference s mezinárodní účastí se setkala s příznivým ohlasem. Autoři článku také dále zmiňují, že největšího ocenění došla „výstavka“ projektů, v rámci které představila v předsálí konferenčních místností své projekty necelá desítky rozvojových partnerství.

V evropském newsletteru bylo prezentováno i on-line Centrum znakového překladu pro neslyšící.

V návaznosti na prezentaci úspěšných projektů přináší evropský Newsletter bližší pohled na další 4 české projekty, za nimiž stojí následující rozvojová partnerství „Kompetence pro trh práce“ (příjemce RPIC-VIP, s.r.o.), „Pro plný život“ (příjemce Free Art Records, s.r.o.), „Skupina pro rozvoj sociální firmy“ (příjemce Fokus Praha, o.s.) a „Koalice Šance“ (příjemce Sdružení pro probaci a mediaci v justici). Uveřejnění tohoto článku v evropském Newsletteru v sekci „Member State Focus“ je dobrou reklamou nejen pro výše uvedené projekty, ale i pro všechny subjekty zapojené do CIP EQUAL v České republice. Více se můžete dočíst ve vlastním článku na http://ec.europa.eu/employment_social/equal/.

Osoby nad 50 let a jejich zapojení na trh práce

Členské státy Evropské unie se v roce 2001 zavázaly do roku 2010 zvýšit procento zapojení starších osob na trh práce ze 40 na 50 %. Dle vyjádření evropského komisaře pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti Vladimíra Špidly se státy Evropské unie blíží tomuto cíli pomaleji, než se očekávalo. A to i přes to, že již v 16 státech proběhly úspěšné reformy a např. Finsko, Maďarsko a Litva dosáhly přibližně desetiprocentního zlepšení. Zapojení starších osob na trh práce je také v ohnisku zájmu CIP EQUAL. V Goteborgu je na 18. – 20. července 2007 plánována mezinárodní konference Kompetence 50+, které by se mělo zúčastnit na 500 zástupců rozvojových partnerství a tvůrců politik.

(převzato z evropského Newsletteru)

Členské státy Evropské unie se v roce 2001 zavázaly do roku 2010 zvýšit procento zapojení starších osob na trh práce ze 40 na 50 %.

Informace z NTS

Národní tématické sítě již od počátku roku aktivně pracují na naplňování vytvořených mainstreamingových strategií. Na jednáních NTS jsou konfrontovány inspirativní přístupy z jednotlivých projektů s doporučeními a expertizou zapojených odborníků.

Veškeré informace týkající se práce NTS, např. mainstreamingové strategie jednotlivých NTS, národní mainstreamingová strategie, pozvánky, programy a zápisy z jednání jsou k dispozici na www.equalcr.cz v sekci Tématické sítě. Všechny tyto a další související informace jsou také k dispozici online na ESF fóru, kde je také možné se zapojit do probíhající diskuze.

Forum Evropského sociálního fondu

Na adrese <https://forum.esfcr.cz> bylo z iniciativy odboru řízení pomoci z Evropského sociálního fondu vytvořeno diskusní forum, jehož cílem je posílení vzájemné informovanosti v rámci implementačních struktur a orgánů Evropského sociálního fondu v České republice. Toto forum přináší např. možnost přímé komunikace s administrátory implementačních orgánů ESF v České republice prostřednictvím systémové pošty a v tématických diskusních klubech, možnost přispět k tvorbě klíčových implementačních dokumentů a pravidel apod. Na stránkách fora byly například vytvořeny kluby k jednotlivým NTS, kde probíhá diskuze k mainstreamingovým strategiím, budoucím akcím NTS nebo společným návrhům NTS (zapojení placených expertů, koordinace NTS).

Zákon o sociálních službách

Celá řada projektů realizovaných v rámci CIP EQUAL věnuje svoji pozornost sociálním službám. Z tohoto důvodu byl do tohoto čísla zpravodaje zařazen příspěvek týkající se zákona o sociálních službách, který je v účinnosti od 1. ledna 2007.

Co přinesl nový zákon o sociálních službách?

Od začátku tohoto roku je v účinnosti nový zákon o sociálních službách. Na jeho základě je osobám závislým na pomoci jiné osoby měsíčně poskytována sociální dávka, která je určena na zajištění péče o vlastní osobu a soběstačnost – tzv. příspěvek na péči. Příspěvek na péči vyplácí obecní úřad obce s rozšířenou působností (tzv. obce III) podle místa trvalého pobytu osoby, která péči potřebuje.

Příspěvek na péči bez žádosti

Bez žádosti náleží příspěvek na péči osobám, které pobírají zvýšení důchodu pro bezmocnost, a dětem, kterým je přiznán status dlouhodobě těžce zdravotně postiženého dítěte vyžadujícího mimořádnou péči.

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností v lednu zaslaly oprávněným osobám oznámení o vzniku nároku na příspěvek na péči, ve kterém byli občané vyzváni k tomu, aby uvedli, jakým způsobem chtějí dávku doručovat a jakým způsobem dávku využijí.

Příspěvek na péči na základě žádosti

Všem ostatním osobám náleží od 1. ledna 2007 příspěvek na péči na základě žádosti. Obecní úřady obcí s rozšířenou působností zahájí řízení o příspěvku na péči. Součástí řízení je provedení sociálního šetření v místě, kde žadatel žije a posouzení zdravotního stavu žadatele. O vzniku nároku na dávku rozhodují obecní úřady zpravidla do 90 dnů od podání žádosti a v případě pozitivního rozhodnutí bude dávka vyplacena zpětně od kalendářního měsíce, ve kterém byla podána.

Jak je to s nároky pečujících osob?

Nároky pečujících osob, které vyplývají ze systémů důchodového a zdravotního pojištění, zůstávají pečujícím zachovány, pokud budou pečovat o osobu alespoň ve druhém stupni závislosti na pomoci jiné osoby. Potvrzení o tom, že pečují, jim na žádost vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Od začátku tohoto roku je v účinnosti nový zákon o sociálních službách. Na jeho základě je osobám závislým na pomoci jiné osoby měsíčně poskytován tzv. příspěvek na péči.

Kde získáte další informace?

Ministerstvo práce a sociálních věcí vydalo Stručného průvodce zákonem o sociálních službách. Publikace si klade za cíl usnadnit orientaci v systému sociálních služeb, který doznal z důvodu přijetí nového zákona o sociálních službách řadu významných změn. Zájemcům je k dispozici na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností a na krajských úřadech. Bližší informace o novém zákoně o sociálních službách najdete také na adrese www.mpsv.cz (v části Sociální služby) nebo u pracovníků poskytovatelů sociálních služeb.

Převzato z „Práce a sociální politika“, novin Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, ročník 3, číslo 12, 11. 12. 2006.

*Ministerstvo práce
a sociálních věcí vydalo
Stručného průvodce
zákonem o sociálních
službách.*

Smluvní princip poskytování sociálních služeb

Poskytování sociálních služeb je zákonem o sociálních službách nově založeno na smluvním principu. Sjednávání druhu služby a rozsahu poskytovaných služeb podle individuálních potřeb osob ve smlouvě včetně konkrétních podmínek poskytování služby je významným krokem směřujícím k uplatnění svobodné vůle osob, kterým jsou služby poskytovány.

O lidech a jejich potřebách nebude „někým rozhodováno“, ale lidé sami budou účastníky sjednání podmínek poskytované služby. Smlouva současně uživateli služeb umožňuje vymáhat sjednaný rozsah služby a poskytovatele zavazuje k poskytování služby takovým způsobem, který je pro uživatele bezpečný a profesionální.

Smlouva o poskytování sociálních služeb musí být uzavřena v písemné formě, s výjimkou případů, kdy to není možné (např. telefonická krizová pomoc) nebo by písemná forma byla kontraproduktivní pro účelné poskytování služby (např. nízkoprahová zařízení pro děti a mládež). Obecně platí, že poskytovatel je povinen smlouvu se zájemcem o službu uzavřít. Charakter smlouvy je soukromoprávní a řídí se příslušnými ustanoveními občanského zákoníku.

Sociální služby jsou poskytovány prostřednictvím zákonem vymezených základních činností. Systém umožňuje poskytovatelům přesnější vymezení rozsahu služeb, které poskytuje, a zároveň dává uživatelům sociálních služeb možnost výběru takového poskytovatele, který nabízí pro uživatele nejvhodnější sociální službu. Důležitým principem je možnost kombinace různých druhů služeb a také kombinace služeb s pomocí a podporou ze strany rodiny či jiných osob.

Záleží na každém, aby si sám či za pomoci blízké osoby, poradny nebo poskytovatele služby vhodně vybral pro sebe tu nejvhodnější službu, která mu pomůže podpořit vlastní aktivitu vedoucí k řešení nepříznivé situace.

Převzato z „Práce a sociální politika“, novin Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, ročník 4, číslo 1, 11. 1. 2007.

*Záleží na každém, aby si
sám či za pomoci blízké
osoby, poradny nebo
poskytovatele služby
vhodně vybral pro sebe tu
nejvhodnější službu.*
